

Verksamhetsberättelse kommunstyrelseförvaltningen 2023

24-02-26

Innehåll

1. Viktiga händelser under året	3
Politiska beslut som haft stor påverkan på verksamheten 2023	6
2. Sammanfattande bedömning	7
Centrala funktioner	7
Samhällsbyggnadskontoret	7
3. Uppföljning och analys av mål och resultat.....	8
3.1 Centrala funktioner	8
3.2 Samhällsbyggnadskontoret	16
3.3 Uppföljning sjukfrånvaro och medarbetarundersökning	21
4. Ekonomisk rapport.....	23
4.1 Centrala funktioner, kommungemensam verksamhet och politisk verksamhet	23
4.2 Samhällsbyggnadskontoret	24
Intäkter	27
Kostnader	27
Personalkostnader	27
Övriga kostnader	27
5. Riskhantering	28
5.1 Centrala funktioner	28
5.2 Samhällsbyggnadskontoret	29
6. Uppföljning av politiska uppdrag.....	31
7 Tillgänglighetsplan	34
8 Uppföljning av årshjul.....	35
Bilaga 1: Barnbokslut kommunstyrelseförvaltningen 2023	36
Barnets rätt att få sitt bästa provat.....	36
Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling.....	37
Barnets rätt att komma till tals	37
Barnets rätt till fritid, lek och rekreation	38
Bilaga 2: Uppföljning av måltidspolicyn.....	39
Tyresö kommuns måltider har hög kvalitet (de är goda, säkra och näringsrika).....	39
Tyresö kommuns måltider skapar en lustfylld stund och är integrerade i sitt sammanhang.....	39
Tyresö kommuns måltider är hållbara	40

1. Viktiga händelser under året

- Resultatet av 2023 års medborgarundersökning offentliggjordes den 18 december. Tyresö har fortsatt höga siffror i många delar, men det är totalt en nedgång jämfört med tidigare år.
Läs mer:
[Tyresöborna nöjda, men lägre resultat än 2022](#)
- Det totala resultatet för Tyresö kommun i 2022 års undersökning av företagsklimatet offentliggjordes i maj. Resultatet ligger i nivå med föregående år, med ett nöjd-kund-index på 71. I Svenskt Näringslivs årliga undersökning av företagsklimatet i Sveriges kommuner får Tyresö 2023 lägre resultat än 2022, och halkar neråt i kommunrankingen. I totalrankingen har Tyresö gått från plats 58 till 145 av 290 kommuner. Under hösten har ett stort arbete inletts med att lyssna in näringslivets behov och handlingsplaner har skapats inom flera olika områden utifrån det.
Läs mer:
[Tyresös resultat i årets företagsklimatundersökning](#)
[Tyresö tappar i näringslivsranking](#)
- Flera olika tillfällen för medskapande och medborgardialog har genomförts under 2023. Exempel på detta är tillfälle för ”checkpoint” i november, när arbetet med de kommundemensamma områdena flyttade ut i Tyresö centrum, och Tyresöborna fick ge inspel till möjliga lösningar inom de områden som vi arbetar med tillsammans. I december testades metoden ”hackaton” för inflytande och idégenerering av elever i årskurs sju och åtta på Dalskolan. Under två dagar deltog sammanlagt tvåhundra elever i ett hackaton för att hitta innovativa lösningar tillsammans med medarbetare och beslutsfattare från olika delar av kommunen. Syftet är att ungdomar på riktigt ska ha inflytande att påverka samhället och sitt eget liv.
Läs mer:
[Tack för er tankar Tyresöbor!](#)
[Ungdomsdrivet hackaton gör idéer till verklighet](#)
- Resultatet av årets trygghetsmätning visar att utvecklingen går mot ett tryggare Tyresö inom de flesta områden. Den upplevda tryggheten generellt har ökat under de senaste åren. Dock upplevs en ökning av närvaro av kriminella gäng och öppen droghandel.
Läs mer:
[Utvecklingen åt rätt håll i årets trygghetsmätning](#)
- Beredskapsveckan genomfördes, med bland annat en trygghetspunkt öppen för allmänheten på Bio Forellen, samt deltagande i en kriskommunikationsövning.
- Säkerhetspolisen höjde terrorhotnivån från 3 till 4 den 17 augusti. Tyresö kommun deltar i gemensamt arbete med en mängd aktörer i Samverkan Stockholmsregionen (SSR). Plan med aktiviteter för Tyresö kommun har tagits fram.

- Samverkan Stockholmsregionen har utöver aktiveringen kopplad till höjd terrornivå även en aktivering kopplat till våldsutvecklingen. Polisen initierade en aktivering för att stärka samverkan mellan berörda samhällsaktörer till exempel polis, socialtjänst och region. Med anledning av det aktiverade läget har en styrgrupp ledd av kommundirektören startats. Styrgruppen har nära kopplats ihop med redan befintlig styrgrupp för Ett tryggare Granängsringen, men utökats med relevanta aktörer, så som kommunikationschef och skolchef. Styrgruppen har tagit fram en handlingsplan för hur Tyresö agerar kopplat till det ökade våldet.
- En rad övningar i krishantering och krisberedskap har genomförts under året för att öka kommunens gemensamma förmåga att möta olika typer av kriser. Centrala funktioner har arrangerat eller medverkat i samtliga kommungemensamma övningar, exempelvis övning av nödvattenplan, pågående dödligt våld i skola samt phishing-attack, beredskapsvecka och övning av kriskommunikation.

Läs mer:

[Övning på Tyresö gymnasium](#)

[Vad gör du om krisen är här?](#)

- Tyresöfestivalen genomfördes och medverkande från stödfunktioner var bland annat budget- och skuldrådgivare, beredskapssamordnare, Tyresöarkivet samt God och nära vård. Näringslivsdagen genomfördes för första gången i anslutning till Tyresöfestivalen.
- Under året har fyra utvecklingsprojekt inom ramen för God och nära vård bedrivits. Tre handlar om omställning till nya arbetssätt och en hälsofrämjande hemtjänst inom den kommunala hemtjänsten och ett gäller lärande och utveckling för barn med problematisk skolfrånvaro i form av ”Lära med hästar”. Samtliga utvecklingsprojekt har haft en positiv effekt.

En workshop tillsammans med vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning har genomförts. Projektteamet har även tillsammans med regionens geografiska samordnare deltagit på Tyresöfestivalen för att samtala med medborgare om deras erfarenheter, bland annat av att hamna i glappet mellan vården och kommunens stöd. Erfarenheterna har legat till grund för förbättringar.

Under perioden mars till december har projektets vård- och stödsamordnare (VOSS) gett stöd till 13 familjer med totalt 20 barnärenden. Under året har fem familjer med totalt sex barnärenden avslutats. Vård- och stödsamordnaren arbetar direkt med medborgare som själva söker stöd i att hantera sin familjesituation med fokus på stöd till barn.

Läs, lyssna och se mer:

[God och nära vård i Tyresö \(tyreso.se\)](#)

[Radioprogram om stöd för personer med diagnoser \(Tyresöradion\)](#)

[God och nära vård i Tyresö - Radio Tyresö \(tyresoradion.se\)](#)

[Storsthlm kunskapsseminarium om god och nära vård, där Tyresö kommun medverkar \(Youtube\)](#)

- En kartläggning av digitala initiativ i kommunen för 2023 - 2025 är genomförd. Under vintern 23/24 pågår arbete med en övergripande plan för genomförande av fortsatt digitalisering i kommunen.
- Ny chef för IT- och digitaliseringsstaben, Linda Herkommer, började den 1 september.
- Flera införanden av verksamhetskritiska system har påbörjats och haft god framdrift under året. Bland annat har ett nytt budget-, uppföljning- och prognosystem samt ett nytt ärendehanteringssystem upphandlats. Upphandling av system för e-arkiv pågår.
- Kontinuerligt under året har arbete utförts för att säkra upp kommunens IT-miljö, bland annat genomfördes ett nätfiske-test (så kallad phishing) under försommaren.
- En övergripande kompetensförsörjningsstrategi, samt en övergripande kompetensförsörjningsplan, är framtagen och beslutad av kommunstyrelsen. Under året har ett nytt förmånspaket för alla medarbetare tagits fram i bred samverkan med medarbetare och fackliga företrädare.
- Ett ledarutvecklingsprogram med de två första stegen för kommunens chefer är framtaget och implementerat. Programmet ska stärka ledarskapet och ge effekter på såväl arbetsmiljön för våra medarbetare, minska sjuktal och underlätta omställningar, vilket i förlängningen bidrar till att Tyresöborna får en god kontinuitet och positiv upplevelse i vem de möter. I ledarutvecklingsprogrammet ingår att samtliga chefer utbildas i utvecklande ledarskap (UL).
- Pensionsval för valberättigade av AKAP-KR är genomfört med i jämförelse med andra kommuner hög andel aktiva val (56,8 %) vilket gav en förbättrad ekonomisk påverkan.
- För att uppnå enhetlig teknisk standard på allmänna miljöer och vatten- och avloppsanläggningar i kommunen, samt ett kostnadseffektivt drift- och underhållsarbete, har en ny version av Teknisk handbok tagits fram. Det är ett styrande dokument och ska användas av alla som projekterar och bygger vägar, allmän platsmark och vatten- och avloppsanläggningar i Tyresö kommun.
- I nämndplanen för kommunstyrelsen finns numera en lista med prioriterade projekt, gällande både exploateringsprojekt och samhällsfastigheter.
- Bron över Nyforsviken, Albybron, är färdigställd och invigd. Bron utgör en vacker nordlig entré till Tyresta från Alby, och stärker kopplingarna mellan områdena.
Läs mer:
[Nya gångbron över Nyforsviken öppnad](#)
- Framdrift och uppstart pågår i flera samhällsfastighetsprojekt, till exempel Kumla skola och Njupkärrs skola. Färdigställda projekt omfattar bland annat nya gator och ledningar i Raksta samt stall i Färdala.

- Längs med Fornuddsvägen, mellan Bränneribacken och Parkvägen, stärks cykelstråket genom Fornuddsparken och en ny gång-och cykelväg som blir ungefär 250 meter är under byggnation. Ett körfält är öppet under hela byggtiden.
- Under 2023 var det byggstart av 63 bostäder i Norra Tyresö centrum. De beräknas vara klara kvartal 1 2025.
- Under året har förnysetakten inom vatten- och avloppsledningsnätet fördubblats samt underhållskapaciteten utökats vilket innebär att Tyresö kan leverera enligt Svenskt Vattens rekommendationer och följa beslutad vatten- och avloppsplan. Det innebär även besparingar på sikt.
- Några oförutsedda händelser som hade större konsekvenser på ekonomi och leverans är bränderna i Njupkärrs skola och Ringens förskola, snöovädren under sena våren och tidiga hösten samt att en större vattenledning under busstorget brast, vilket är andra gången på kort tid.
- Kommunen har tagit betydande kliv i riktning mot hållbart byggande – till exempel för Njupkärrs skola där klimatkalkyler tagits fram, material återbrukas och systemstöd används för att göra klimatsmarta val i samverkan med entreprenören.
- Arbete med lokal masshantering för att minska transportbehovet görs. Till exempel används massor från projekt i östra Tyresö till Norra Tyresö centrum.
- Fosforfällning utförs i samverkan med grannkommuner och Stockholm vatten i Drevviken som är en del av Tyresån. Vattenkvaliteten i Tyresån och Öringesjön följs noggrant.

Politiska beslut som haft stor påverkan på verksamheten 2023

Under 2023 trädde en ny lag i kraft, Kommuner mot brott. Lagen trycker på kommunernas ansvar att arbeta brottsförebyggande och ansvar för samordning. Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Tyresö kommun har arbetat med dessa frågor sedan många år tillbaka, men har under året justerat strukturen kring arbetet för att tillgodose kraven i den nya lagen.

Under året har arbete med tillämpning av nya dygnsviloregler genomförts. Reglerna påverkar främst dygnet-runt verksamheter och de som har jour- och beredskap. De berörda verksamheterna har påverkats väsentligt och schemahanteringen har blivit en stor fråga. Effekten av den nya tillämpningen kan dock ännu inte ses.

Ansvaret kring insamling av förpackningar övergick till kommunerna från och med 1 januari 2024. Detta hade viss påverkan under 2023 med upphandlingar och förberedande arbeten men kommer att ha större påverkan framöver.

2. Sammanfattande bedömning

Centrala funktioner

Översyn, årets resultat centrala funktioner

1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
Grön	Grön	Grön	Grön

Samhällsbyggnadskontoret

Översyn, årets resultat samhällsbyggnadskontoret

1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
Grön	Grön	Grön	Röd

3. Uppföljning och analys av mål och resultat

3.1 Centrala funktioner

Mål 1: Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling

Kommunövergripande mål: *Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling.*

Centrala funktioners mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning helår
	<i>Medarbetarna på enheter/ staber känner sig motiverade och delaktiga.</i>			Grön
	<i>Medarbetarna på enheter/ staber känner sig motiverade och delaktiga.</i>	CF rapporterar grönt på totalen		Grön
	<i>Sjukfrånvaro</i>	CF rapporterar lägre sjukfrånvaro på helår 2023 än för helår 2022		Grön
	<i>Medarbetarenkät</i>	Resultatet i medarbetarenkäten har förbättrats jämfört med 2022		Grön

Måluppfyllelse/månad (uppdateras löpande under året)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	Gul	Gul	Grön	Grön	-	-	Grön	Grön	Gul	Gul	Grön

Den sammanlagda bedömningen för helåret är att medarbetarna känt sig delaktiga och motiverade. Under året har det månadsvisa resultatet pendlat mellan gult och grönt på totalen där dialogerna har bidragit till att olika åtgärder så som större gemensam prioritering av arbetsuppgifter och tydligare riktning har kunnat möta skillnaderna.

Centrala funktioner har arbetat för att skapa en större gemenskap mellan de olika verksamheterna samt en större kunskap om varandra. Det har exempelvis skett genom gemensamma chefsträffar och utbildningsinsatser vilket har varit uppskattat och bidragit till att nya samarbeten lättare skapats i olika projekt. I måltidsservice har det med hjälp av stöd av medel från omställningsfonden

Dnr: 2024/KS 0108

genomförts en ledarskapsutbildning för arbetsledande personal i skolköken som har mottagits mycket positivt och är ett sätt att stärka det nära ledarskapet. För analys av indikatorerna sjukfrånvaro och medarbetarundersökning, se avsnitt 3.3

Mål 2: Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet Kommunövergripande mål: *Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet.*

Centrala funktioners mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning*
<i>Vi förbättrar gemensamt våra processer och tjänster i syfte att skapa bättre kvalitet.</i>				Grön
	<i>Centrala funktioner följer gemensam tidplan för utveckling av gemensamma processer.</i>	Arbetet är igång och rullas ut, men inte helt i fas med tidplan för 2023.	Före tidplan, eller max 2 veckor efter.	Gul
	<i>Enbeter/staber rapporterar förbättrade gemensamma processer/tjänster.</i>	CF rapporterar förbättrade gemensamma processer och tjänster		Grön

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	Grön	Gul	Gul	Grön	-	-	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön

På en övergripande nivå är centrala funktioner i fas med utvecklingsarbetet på helåret. Flera insatser har genomförts för att öka samarbetet inom centrala funktioner och på så sätt kunna leverera ett mer sammanhållet stöd. Bland annat har två utvecklingsdagar genomförts för alla medarbetare inom centrala funktioner samt gemensamma frukostmöten under hösten. Strategiska ledare inom centrala funktioner har också gått en utbildning i ”konsultativt förhållningssätt” för att förbättra den gemensamma synen på våra roller i organisationen. En långsiktig strategisk plan har tagits fram inom måltidsservice och ledningsgruppen har deltagit i ett gemensamt arbete med andra kommuner i strategiskt ledarskap för hållbara matsystem för att omvärldsbevaka, bygga samarbeten och benchmarka.

Arbetet med processororienteringen påbörjades i november och de processer som kartlades under årets sista månader innefattar bland annat en kommungemensam bemanningsprocess samt uppföljnings- och prognosprocessen.

Mål 3: Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden

Kommunövergripande mål: *Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.*

Centrala funktioners mål	Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning*
<i>Centrala funktioner levererar ett stöd till Tyresö kommuns verksamhet och Tyresöborna med fokus på enkelhet och samordning.</i>				Grön
	<i>Centrala funktioner arbetar gemensamt utifrån chefens årshjul</i>	Årshjulet har tagits fram, men det gemensamma arbetet implementeras först under 2024	<i>Före tidplan, eller max 2 veckor efter.</i>	Gul
	<i>Enbeter/staber rapporterar leverans av ett stöd med fokus på enkelhet och samordning.</i>	CF har förflyttat sig vad gäller samordning av stödet under året, men inte i den planerade hastigheten.	<i>Grön</i>	Grön

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	Grön	Gul	Grön	Grön	-	-	Grön	Gul	Gul	Gul	Grön

För leveransmålet har centrala funktioner pendlat mellan grönt och gult i månadsrapporteringen under året. Det har gjorts positiva förflyttningar under året, bland annat har samordningen mellan stödfunktionerna som deltar i förvaltningarnas och kontorens ledningsgrupper ökat. Ett exempel på samordnat stöd var under nedläggningen av Björkbackens vård- och omsorgsboende, samt under omställningen till flexkontor i kommunhuset. De huvudsakliga effekterna förväntas komma först under 2024. Viktiga händelser under året, har genomförts i samarbete inom centrala funktioner och tillsammans med förvaltningar och kontor.

Projekt ”Retyrcentralen” är sjösatt i samarbete med samhällsbyggnadskontoret. Projektet innebär i korthet en bättre möjlighet för återbruk av möblemang och inventarier. Forellbions kökslokal

används som uppställningsplats för möblemang, och vidare i projektet planeras verkstadsmöjligheter med syfte att laga och restaurera möbler.

Medanledning av det låga resultatet i elev- och föräldraenkäten 2022 som presenterades under våren där endast 44 procent av eleverna i årskurs 2, 4, 6 och 8 tycker att skollunchen är varierad och god, har det gjorts ett flertal aktiviteter under året för att tillsammans med eleverna förbättra nöjdheten. Nya mätningar under hösten med hjälp av mentometerstolpar på alla grundskolor visar att 65 procent av eleverna är nöjda eller mycket nöjda med måltidsupplevelsen. Mätningen visar även att den varma maten har störst påverkan på nöjdheten och utifrån det fortsätter utvecklingsarbetet för att höja nöjdheten ytterligare. Nya mätningar kommer att göras minst två gånger per år på alla skolor.

Mål 4: Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral

Kommunövergripande mål: *Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.*

Driftsmål: *Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiva och balanserade.*

Hållbarhetsmål: *Tyresö kommunkoncern ställer om till att bedriva verksamheten inom den cirkulära ekonomins villkor.*

Avdelningens/ Enhetens mål	Indikator	Utfall	Mål- nivå	Bedöm- ning*
<p>Driftsmål: <i>Centrala funktioner bedriver som helhet sin verksamhet med tilldelade resurser.</i></p> <p>Mäts på centrala funktioners samlade prognos.</p> <p>För bedömning gäller att om den samlade prognosen är inom 0,5 procent bättre än det totala anslaget till centrala funktioner görs bedömning i måldialog om bedömningen är gul eller grön. Om den samlade nettoprogno sen är sämre än det totala anslaget till centrala funktioner = rött, bättre än 0,5 procent så blir det grönt.</p> <p>Hållbarhetsmål: <i>Hållbarhetsmålet genomsyrar våra inköp och våra gemensamma uppdrag.</i></p>			<i>Avvikelse mot prognos är $\geq 0,5$.</i>	Grön
Driftsmål	<i>Centrala funktioner bedriver som helhet sin verksamhet med tilldelade resurser.</i>	Utfallet blir grönt beroende på att medelsreserv inte nyttjas och digitaliseringspotten i mindre omfattning	Grön	Grön
Hållbarhetsmål	<i>Enbeter/ staber rapporterar måluppfyllelse avseende hållbarhetsmålet.</i>	Hållbarhetsmålet har genomsyrat inköp och gemensamma uppdrag under året.	Grön	Grön

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-	Grön	Grön	Grön	Grön	-	-	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Centrala funktioner har påbörjat en anpassning av resurser under året. Omvärldsfaktorer såsom ökade lagkrav inom beredskap och säkerhetsfrågor samt inflation som påverkar hela kommunen har påverkat utfallet negativt. Detta har lett till att de anpassningar som genomförts inte har fått full förväntad effekt under 2023. Effekten kommer därmed senare än tänkt, och arbetet behöver fortsätta och intensifieras under 2024. Ökad samverkan inom centrala funktioner ger möjligheter till närmare samarbete och därmed också effektiviseringar, digitalisering och smartare lösningar, som även kommer ge en positiv effekt hos förvaltningarna. Genom införskaffande av statsbidragsportalen kommer ges möjlighet att söka fler statsbidrag. Arbetet med välfärdsbrott intensifieras för samtliga verksamheter, där centrala funktioner kommer arbeta nära förvaltningarna. På sikt kommer flera satsningar kunna effektivisera den centrala förvaltningen, men arbetet behöver fortgå över flera år.

Måltidsservice har haft en ökad kostnad för livsmedel under året. Totalt har kostnadsökningen varit ungefär fem procent där vissa livsmedelskategorier har påverkats i större utsträckning än andra. Ett nytt livsmedelsavtal som trädde i kraft i juli har bidragit till att hålla nere kostnaderna med anledning av konkurrens. Det har skett en ökning av både mängd mat per elev och antalet elever som nyttjar frukost på fritids, troligtvis som en följd av svåra ekonomiska utmaningar för hushållen.

I de upphandlingar och inköp som centrala funktioner har gjort under året, har hållbarhetskrav varit en viktig parameter. Det ställs hållbarhetskrav i alla upphandlingar i olika detaljeringsgrad beroende på upphandlingsobjektet. Krav på miljöklassade fordon och förnybara bränslen har ställts i samtliga upphandlingar som innefattar transporter eller arbetsmaskiner. I avtalen för om- och nybyggnation av skolor ingår att i så stor utsträckning som möjligt återbruka befintligt material som exempelvis tegel och limträbalkar. Leverantör av profilprodukter har upphandlats och krav har ställts på produkter, förpackningar och transporter. En återhållsamhet i att köpa in profilprodukter överhuvudtaget är dock den viktigaste delen, vilket kommuniceras ut i organisationen.

Internservice visar vägen i hur det går att arbeta annorlunda kring återbruk av inventarier i allmänhet, och möblemang i synnerhet. Tanken är att kunna sprida detta vidare i kommunens verksamheter och projekt. Möbeltvätt har införskaffats för att enkelt kunna fräscha upp smutsigt möblemang, direkt på plats hos brukare/kund/medarbetare. Restaurering av trasigt möblemang görs så ofta som möjligt. I projektet ”omställning till flexbaserad arbetsplats i kommunhuset” har mer än 90 procent av befintligt möblemang i kommunhuset och andra fastigheter återbrukats. De möbler som köps in är i första hand begagnade från upphandlad leverantör.

Under 2023 har andelen ekologiska livsmedel minskat till 43 procent jämfört med 2022 där andelen var 50 procent. Detta beror på de ökade livsmedelspriserna. Alla kommunens kök är KRAV-certifierade. Under 2023 genomfördes upphandling av diskmedel, doseringsutrustning och övrigt kem-tekniskt för storköken. I denna upphandling har krav ställts för att så långt det är möjligt minimera skadliga kemikalier i det avtalade sortimentet och där merparten av det kem som dagligen används är märkt med Svanen eller Bra miljöval och därmed lever upp till avancerad nivå på en handfull av upphandlingsmyndighetens hållbarhetskrav för kem-tekniskt.

Två mätningar av matsvinn har gjorts under fyra veckor per mätning under året; en mätning på våren (resultat 42g/portion) och en mätning på hösten (39g/portion). Med ny rutin med

avgränsad tidsperiod för mätning, har fler kök genomfört mätningen för hela perioden, vilket gett tillförlitliga resultat. Praktisk utbildning för all kökspersonal har genomförts i syfte att få inspiration och ökad kunskap.

Måltidsservice har samverkat med avfallsstrateg, fastighetsförvaltare och förskolans verksamhetsansvariga gällande avfallshantering på förskolor för att undersöka möjligheter att utöka sortering av förskolornas avfallsfraktioner och matcha behoven med utrymmen i miljöhusen. Under året har förskoleköken kompletterats med mer effektiv källsorteringsutrustning, för att underlätta hanteringen av källsorteringen i den dagliga driften. Under året har koldioxid, Co²-utsläpp, kopplat till livsmedelsinköp följts och en handlingsplan och ett mål om minskning av den indikatorn har tagits fram för 2024.

Rapport från samordnad varudistribution inom Södertörnskommunerna visar att koldioxidutsläppen (Co²) stadigt minskar, från 43 524 kg 2017 till 16 640 kg 2023. Främsta orsaker till minskad koldioxidmängd är färre antal leveranser totalt (- 8 %) medan snittleveransens vikt har ökat (6 %).

3.2 Samhällsbyggnadskontoret

Mål 1: Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling

Kommunövergripande mål: *Medarbetare i Tyresö kommun är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling*

Samhällsbyggnads-kontorets mål	Indikator	Utfall	Målnivå	Bedömning
Med god ton i en positiv kultur driver vi samhällsbyggnadsprocessen, där varje medarbetares kompetens tillvaratas.			≥66%	Grön

Tabell 1 Samhällsbyggnadskontorets delårsresultat för mål 1. Bedömningen baseras på avdelningarnas utfall. Instruktioner för bedömning: Grönt = 2 gröna 1 gul, Gult = max 1 röd, Rött = mer än 1 röd

Måluppfyllelse per månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Samhällsbyggnadskontoret har haft en föränderlig organisation samt en rad nya medarbetare på nyckelfunktioner därmed också ett medvetet fokus på arbetsmiljöfrågor under de senaste två åren vilket har gett resultat. Samhällsbyggnadskontoret har haft bevakning på arbetsbelastningen under året, försökt hjälpa varandra vid toppar och hitta tid för återhämtning efter intensiva perioder.

Kontorsledningsgruppen följer upp sjukfrånvaro systematiskt minst varje tertiäl. Det kan inte skönjas något mönster som är kopplat till arbetsmiljö i sjukskrivningarna. Därmed fortsätter kontorets systematiska arbetsmiljöarbete utan större förändringar. Kontoret ser snarare att medarbetare i stor utsträckning arbetar trots lättare symptom, så kallad sjuknärvaro, vilket kontorsledningen fortsätter vara observanta på. Samhällsbyggnadskontoret har under året genomfört en del organisatoriska förändringar, varav den största är sammanslagningen av strategi- och projektavdelningen. Kontoret kan inte se någon skillnad i sjukfrånvaro sedan detta skedde vid halvårsskiftet.

Mål 2: Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet

Kommunövergripande mål: *Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet.*

Samhällsbyggnads-kontorets mål	Indikator	Utfall	Målnivå	Bedömning
	Med en god ton och öppenhet vågar vi utmana och utveckla våra processer, dialoger och arbetssätt.		≥66%	Grön

Måluppfyllelse per månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Gult	Grön	Grön	Gul	Grön

Uppstartade arbeten bedöms hinna utföras enligt plan. Vissa enheter har kommit längre än andra, men prognosen i stort är att planerade arbeten kommer hinna utföras inom avsatt tid.

Samhällsbyggnadskontoret upplever att medarbetarna ersätter varandra vid behov och har en diskussion om vilken kompetens som behöver vara med i olika projekt och uppdrag. Ambitionen att genomföra förbättringar har varit hög och en hel del åtgärder och aktiviteter har genomförts. Målsättningen i sig har bidragit till ett ökat fokus på området. Nedan nämns ett urval och att lyfta särskilt är färdigställandet av en ny Teknisk handbok.

Avdelningarna inom samhällsbyggnadskontoret har i samråd med controllers arbetat fram mallar och rutiner för hantering av kapitaltjänstkostnader, hantering av beställningar samt ändrings- och tillägsarbeten, mallar för egenkontroller inom projektering infra samt för byggarbetsmiljösamordning för planering och projektering samt mallar för avrop av teknikkonsulter. Detta leder till ökad systematik i arbetssätt och i förlängningen ökad kvalitet i leverans till Tyresöborna.

Kontoret har effektiviserat kommunikation och arbetssätt mot exploatörer, entreprenörer och andra aktörer i Tyresö genom uppdatering av Teknisk handbok. Nya Tekniska handboken lanserades i november och är också ett viktigt steg i att säkerställa kvalitet i våra leveranser.

Fokus på förbättring och effektiviseringar har medfört nya mötesforum och förbättrade, mer träffsäkra, agendor i befintliga möten.

Mål 3: Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden

Kommunövergripande mål: *Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden.*

Samhällsbyggnads-kontorets mål	Indikator	Utfall	Målnivå	Bedömning
	Samhällsbyggnadskontoret levererar i nära samarbete med andra förvaltningar och kontor en samhällsbyggnadsstruktur		≥66%	Grön

Samhällsbyggnads- kontorets mål	Indikator	Utfall	Målnivå	Bedömning
som möter behovet hos Tyresöborna i dag och för kommande generationer.				

Måluppfyllelse per månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön

Projekten löper mestadels på i god fart. Under hösten har resultatet varit något svagare, främst med anledning av att något fler projekt har rapporterat rätt i månadsrapporter på grund av utmaningar i ekonomin, mycket beroende på omvärldsläget och kostnadsökningar. Ishallen är det projekt som har störst avvikelser.

Det strategiska arbetet löper vidare med framdrift inom flera områden och en uppdaterad process för förstudier är på plats såsom åtgärdsvalsstudier (ÅVS:er) för expressbussar, planeringsstrategi och vattentjänster.

Medborgarundersökningen visar att 93,1 procent är nöjda med utbudet av gång- och cykelvägar och 85,5 procent är positiva till möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för att transportera sig i vardagen.

Under året har förnysetakten inom vatten- och avloppsledningsnätet fördubblats samt underhållskapaciteten utökats, vilket innebär att Tyresö kan leverera enligt Svenskt Vattens rekommendationer och följa beslutad vatten- och avloppsplan. Det innebär även besparingar på sikt. Framdriften av vatten- och avloppsarbeten på Kumla Allé är låg då det är ett mer komplext arbete än förväntat.

Kontoret har mycket låg reklamationsgrad på mat- och restavfallstömningar, 0,06 procent av totalt 319 000 tömningar.

Bygglov sänkte under 2022 sin handläggningstid från 76 till 8 dagar. Detta berodde bland annat på förändrade arbetssätt och rutiner samt ett nytt ärendehanteringssystem som underlättade ärendehantering, både för handläggare och sökanden. Under 2023 har man lyckats behålla och stabilisera de låga handläggningstiderna trots att antalet ansökningar är något fler än föregående år. Det har dock varit en ökad andel enklare åtgärder som det söks lov för vilket kan ha påverkat handläggningstiden positivt.

Samhällsbyggnadskontoret har i medborgarundersökningen haft en nedåtgående trend i resultatet vad gäller snöröjning. Till viss del kan detta förklaras av ökande snöfall motsvarande år. Även kontorets ökade fokus på framkomlighet för kollektivtrafik och blåljusverksamhet, på viss bekostnad av

snabbhet gällande snöröjning och halkbekämpning i bostadsområden, kan ha påverkat upplevelsen av kvalitet för medborgarna. Prioritering av kollektivtrafik och blåljusverksamhet blev särskilt tydligt under de extremsnöfall som Tyresö hade vid 3-4 tillfällen under vintern 2022/2023. Effekterna av denna prioritering är något vi fortsätter bevaka framöver. Det ovanligt sena snöfallet under våren 2023 orsakade en cirka tre veckors försening mot normalt i sandupptagningen, vilket också påverkade medborgarnas nöjdhet negativt.

Mål 4: Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral

Kommunövergripande mål: *Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning sker inom den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.*

Driftsmål: *Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiva och balanserade.*

Hållbarhetsmål: *Tyresö kommunkoncern ställer om till att bedriva verksamheten inom den cirkulära ekonomins villkor.*

Samhällsbyggnads-kontorets mål	Indikator	Utfall	Målnivå	Bedömning
Samhällsbyggnadskontoret driver samhällsbyggnadsprocessen enligt den cirkulära ekonomins villkor – kostnadseffektiv, balanserad och klimatneutral.			≥ 90 %	Grön
Verksamheterna och projekten bedrivs inom ramen för tilldelade resurser.			≥90%	Röd

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd

De flesta enheter är gröna på området. Årets förflyttning inom hållbarhetsarbetet är att det finns med i den dagliga verksamheten. Till exempel nyttjas massor från Strandallén i andra projekt för att minska transportbehov, i Njupkärrs skola ska återbruk analyseras, kontoret har ett samarbete med IVL (svenska miljöinstitutet) om klimatberäkningar, träd flyttas inom projekt osv.

Nytt för året är att kontoret numera har en leverantör som kan tvätta sopsand och därmed kan återvinna upp till 70 procent av sand från halkbekämpning. Kontoret sopar upp ca 2500 ton totalt, varav 1750 ton återanvänds till halkbekämpning kommande vinter.

Kunskapsnivån inom hållbarhet höjs successivt under året. Medarbetare har deltagit på workshop om miljöbyggnad 4.0 samt haft utbildning med kommunens hållbarhetsstrateg om kommunens övergripande hållbarhetsmål. Hållbarhetsfrågor och aktiviteter för att uppnå cirkulär ekonomi har diskuterats och verksamheten funderar över juridiska svårigheter att inom t.ex. exploateringsavtal och motsvarande avtal precisera krav för att uppnå hållbarhet och cirkulär ekonomi.

Verksamheterna har genom att ha detta utpekade mål fått en ökad medvetenhet kring att bevaka och påverka hållbarhetsfrågan i projekt utifrån sina områden. Det är inte alltid de sakkunniga som tar de stora projektinriktade besluten men alla kan genom input och råd påverka riktningen.

I linje med nationella mål att minska matavfallet ligger Tyresö bra till och matavfall i kilo per person fortsätter minska enligt plan. Samhällsbyggnadskontoret har arbetat med nudgingprojektet ”Gör det inte svårare” samt ingår i nationell kampanj för att minska matsvinn med tillhörande matsvinnsevent i Tyresö centrum.

Underskottet består till största del av engångskostnader samt investeringsrelaterade utgifter, där kontoret inte kunnat påverka utfallet, t.ex. stilleståndskostnader, marknadsföring och avskrivning av kvarstående värden.

Kontoret har under året vidtagit en rad åtgärder, exempelvis med att ställa om arbetet så att vakanser inte ersatts, omprioriteringar bland uppstartade projekt, minskat nyttjande av konsulter och ökat utbildningar via interna resurser istället för externa. Effektiviseringarna har dock motverkats av de ökade utgifterna och minskade intäkterna.

3.3 Uppföljning sjukfrånvaro och medarbetarundersökning

Sjukfrånvaro 2023

Kommunstyrelseförvaltningen	R12 april 2023	R12 augusti 2023	Helår 2023
	5,37 %	5,32 %	5,27 %
	R12 april 2022	R12 augusti 2022	Helår 2022
	6,31 %	6,36 %	6,30 %
	R12 april 2021	R12 augusti 2021	Helår 2021
	6,06 %	5,78 %	5,77 %

Under 2023 har kommunstyrelseförvaltningen sänkt sin sjukfrånvaro från 6,4 procent (2022) till 5,3 procent. De stora förflyttningarna har gjorts inom ekonomistaben och kommunikationsstaben, vilket beror på en högre stabilitet genom extra bemanning och en förbättrad arbetsmiljö samt avslutade långtidssjukskrivningar. HR-staben har förbättrat sjukfrånvaro bland annat tack vare ett tydligt arbete med att omplacera eller avsluta (pension) centralt placerade medarbetare med lönebidrag. IT- och digitaliseringsstaben har en marginellt högre sjukfrånvaro 3,91 procent (2022) till 4,15 procent. Ökningen beror främst på enstaka långtidssjukskrivna som nu är åter i arbete. På stöd- och servicekontoret har resultatet förbättrats, både internservice och juridik- och utredning har en nästan halverad sjukfrånvaro som beror på ett arbete med att få tillbaka långtidssjukskrivna i tjänst. Även måltidsservice ser ett fortsatt relativt lågt resultat på 7,6 procent som beror på ett systematiskt arbete med tidiga samtal och stöd för medarbetarna.

På samhällsbyggnadskontoret kan konstateras en sänkning av sjukfrånvaron under 2023. Några långtidssjukskrivningar har upphört. Samhällsbyggnadskontoret har dock fortfarande ett antal långtidssjukskrivningar, vilket är den huvudsakliga anledningen till sjukfrånvarosiffrorna. I huvudsak är det inte arbetsrelaterade orsaker till sjukskrivning och rehabiliteringsplaner finns i samtliga fall.

Medarbetarundersökning 2023

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanlagt ett förbättrat resultat i medarbetarundersökningen. Alla index har en positiv trend vilket också visar sig i ett högre resultat i totalindex samt ett förbättrat eNPS (employee Net Promoter Score -en fråga kring rekommendation av arbetsgivaren som används som jämförelse). Ett positivt exempel är hur tydligt medarbetarna uttrycker att det finns ett öppet och tillåtande klimat. Många medarbetare tycker att det fungerar bra i samarbetet mellan avdelningar och enheter, men att det ändå finns utvecklingsmöjligheter. Det har bidragit till att det är ett av centrala funktioners mål under 2024.

Stöd-och servicekontoret har en positiv utveckling i resultaten i medarbetarundersökningen. Framför allt har det organisatoriskt systematiska arbetsmiljöarbetet förbättrats väsentligt. De personalintensiva verksamheterna inom måltidsservice har ökat inom detta område, där de exempelvis inom förskola har ökat betydligt. Den positiva utvecklingen inom OSA har också givit Stöd-och servicekontoret en

positiv trend för eNPS. Ekonomistaben har också förbättrat OSA, vilket visar att de har en förbättrad arbetsmiljö. Det har renderat ett högre eNPS inom ekonomistaben som också har en lägre sjukfrånvaro under året jämfört med 2022. IT- och digitaliseringsstaben, som har haft chefsbyten under en längre period, fick under året en mer stadigvarande lösning och i september tillträdde ny ordinarie IT- och digitaliseringschef. Ledarskapet har fått förbättrade resultat för året och bland annat har HME (Hållbart Medarbetarengagemang) ökat väsentligt. IT- och digitaliseringsstaben har målmedvetet arbetat med dialoger kring eNPS-värdet under året och har nått en väsentlig förbättring. HR-staben har en stabilt hög nivå inom OSA som blivit ännu bättre och trivseln syns väl i eNPS-värdet då det är högt. Ett område som sticker ut i medarbetarundersökning och måluppföljning är dock den höga arbetsbelastningen. Det finns aktiva planer för att hantera detta där trivsel och andra arbetsmiljörelaterade insatser är fortsatt viktiga. Även kommunikationsstaben har gjort en stor positiv förflyttning inom OSA där staben framåt snarare får lägga fokus på att behålla än att utveckla sitt goda resultat.

Samhällsbyggnadskontoret har förbättrat sitt index inom samtliga områden i medarbetarundersökningen och hade ett rekordhøgt deltagande i undersökningen på 89 procent. Styrkorna är främst att medarbetarna totalt sett är nöjda med sin arbetssituation och att de kan påverka sitt dagliga arbete. Utmaningar som får särskilt fokus framöver är att förbättra samarbetet mellan enheter och avdelningar samt se över arbetssätt och organisation för att ta ytterligare kliv mot en effektiv samhällsbyggnadsprocess.

4. Ekonomisk rapport

4.1 Centrala funktioner, kommungemensam verksamhet och politisk verksamhet

VO 17 & VO19 Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunstyrelseförvaltningen	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall	Budget	Avv.	
VO 17							
<i>Centralt stöd</i>							
- SSK exkl servicecenter och måltidsservice	-32 288	-32 741	453	-30 931	-33 937	3 006	-1 357
- Staber inklusive kommunalförbund	-172 438	-161 618	-10 820	-160 852	-158 781	-2 071	-11 586
Medelreserv förstudier	-8 000	-8 000	0	-8 000	-8 000	0	0
Medelreserv central	0	-24 000	24 000	-7 884	-20 000	12 116	7 884
Digitaliseringsmedel	-1 746	-10 000	8 254	-2 255	-10 000	7 745	509
Servicecenter & måltidsservice	-26 784	-21 781	-5 003	-18 151	-18 888	737	-8 633
Resultat	-241 256	-258 141	16 884	-228 073	-249 606	21 533	-13 183

Kommunstyrelseförvaltningen	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall	Budget	Avv.	
VO 19							
<i>Politisk verksamhet</i>	-32 774	-31 662	-1 112	-29 430	-30 710	1 280	-3 344
Resultat	-32 774	-31 662	-1 112	-29 430	-30 710	1 280	-3 344

Utfall mot budget

Kommunstyrelseförvaltningen VO17 redovisar ett ackumulerat överskott på **16 884 tkr** i förhållande till budget. En starkt bidragande faktor till överskottet är att den centrala medelreserven och digitaliseringsmedel inte har nyttjats i den utsträckning som förväntats. Centrala funktioner har under året haft engångskostnader för omställning av kommunhuset på **2 000 tkr**.

Centrala funktioner redogör för ett underskott jämfört mot budget, som kan förklaras enligt följande:

- ökade licens och konsultkostnader främst på IT-och digitalisering

- ökade licenskostnader på ekonomistaben
- HR levererar ett överskott som främst beror på icke nyttjade hälsosatsningar, företagshälsovård och förmånportal som skjutits fram till 2024
- måltidsservice har haft minskat elevantal och inte hunnit ställa om verksamheten i den omfattning och takt som krävs
- budgetavvikelsen dämpas av personaleffektiviseringar, främst inom stöd- och servicekontoret

Kostnadsutveckling

Nettokostnadsutveckling mellan år 2022 och 2023 på **-13 183 tkr** består av:

- ökade kostnader för licenser och datorprogram
- ökade personalkostnader

4.2 Samhällsbyggnadskontoret

VO 10 Skattekollektivet

VO 10 SBK	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall	Budget	Avv.	
<i>Kontorsöverg.</i>	-176 378	-168 927	-7 452	-170 253	-161 447	-8 806	-6 125
<i>Invest.rel.drift</i>	-20 534		-20 534	-27 183		-1927 183	6 649
TOTALT	-196 913	-168 927	-27 986	-197 436	-161 447	-35 989	524

Utfall mot budget

Sammantaget redovisar Samhällsbyggnadskontoret ett ackumulerat underskott på -27 986 tkr inom skattekollektivet, främst på grund av engångskostnader och investeringsrelaterade utgifter. Åtgärder som ej återanställda vakanser och minskat konsultanvändande har tagits för att uppnå budgeten, men ökade utgifter till följd av det globala läget har delvis negativt påverkat resultaten. Avvikelsen från helårsbudgeten 2023 är -7 452 tkr, motiverad av faktorer som lägre detaljplaneintäkter och högre kostnader för snöröjning. Investeringar, såsom rivning av stall och saneringskostnader, bidrar till engångskostnaderna.

Kostnadsutveckling

Kostnadsutvecklingen mellan 2022 och 2023 inkluderar bland annat ökade personalkostnader och stigande kostnader för entreprenadtjänster. Sammanfattningsvis belyser rapporten utmaningar, avvikelser och åtgärder inom ekonomin för samhällsbyggnadskontoret.

VA

VO 10 SBK	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall	Budget	Avv.	
Ext. Int.intäkter							
<i>Intäkter</i>	120 450	123 920	-3 470	123 857	120 830	3 027	-3 407
<i>Balansjustering</i>	11 714	1 961	9 753	-12 373	0	-12 373	24 087
Kostnader							
<i>Personalkostnader</i>	-18 544	-17 854	-690	-16 059	-15 237	-822	-2 485
<i>Köp av verksamhet</i>	-9 604	-9 245	-359	-7 933	-10 600	2 667	-1 671
<i>Övriga kostnader</i>	-104 016	-98 782	-5 234	-87 341	-94 993	7 652	-16 675
	0	0	0	151	0	151	-151

Utfall mot budget

VA-verksamheten rapporterar att resultatet för 2023 är i linje med budgeten, dock avviker budgeterad balansjustering på grund av flera faktorer: lägre bruksintäkter, högre kostnader för spillvattenhantering och ökade personalkostnader på grund av väderförhållanden och vattenläckor.

Kostnadsutveckling

De största förändringarna i nettokostnader mellan 2022 och 2023 inkluderar lägre bruksintäkter delvis kompenserade av anslutningsavgifter och statligt stöd, ökad personalstyrka för omläggning och underhåll samt prisökningar från Stockholm vatten och avfall AB.

Avfall och kretslopp

VO 10 SBK	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall	Budget	Avv.	
Ext. Int.intäkter							
<i>Intäkter</i>	51 277	50 180	1 097	52 301	52 683	-382	-1 024
<i>Balansjustering</i>	5 410	8 338	-2 928	2 837	0	2 837	2 573
Kostnader							
<i>Personalkostnader</i>	-6 422	-6 621	200	-5 955	-6 254	298	-467
<i>Köp av verksamhet</i>	-38 704	-40 979	2 275	-36 500	-36 230	-270	-2 204
<i>Övriga kostnader</i>	-11 562	-10 917	-644	-12 682	-10 199	-2 483	1 120
	0	0	0	0	0	0	0

Utfall mot budget

Avfalls- och kretsloppsverksamheten redovisar för 2023 ett resultat som motsvarar budgeten, men prognosticerad skuld till taxekollektivet minskar inte enligt planen. Detta beror på flera faktorer, inklusive avskaffandet av förbränningsskatt, minskad tömning och behandling av mat- och restavfall, samt ökade kostnader för servicecenter inför ansvarstagande för förpackningsinsamling.

Kostnadsutveckling

De största förändringarna i nettokostnader mellan 2022 och 2023 inkluderar höjda renhållningsavgifter, minskade intäkter från metallskrotförsäljning, ökade kostnader för verksamhet och anställning av förpackningssamordnare för att möta nya uppdrag.

Bygglov VO 15

Resultaträkning tkr	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avv.	Utfall	Budget	Avv.	
VO 15							
Byggnadsnämnden							
Intäkter	5 201	5 657	-456	6 242	8 715	-2 473	-1 041
Kostnader							
Personalkostnader	-7 896	-9 198	1 302	-7 408	-10 445	3 037	-488
Övriga kostnader	-5 640	-5 714	74	-11 346	-7 533	-3 814	5 706
Resultat	-8 335	-9 255	921	-12 512	-9 263	-3 250	4 177

Utfall mot budget

Bygglovsverksamheten redovisar ett överskott på 921 tkr jämfört med budgeten för perioden januari till december. Detta beror främst på lägre personalkostnader till följd av sjukskrivningar och vakanta tjänster under de första nio månaderna, samt en försening i slutgodkännandet av det nya ärendehanteringssystemet. Trots en sviktande konjunktur har ärendeströmmen varit relativt stabil, men med huvudsakligen enklare åtgärder.

Kostnadsutveckling

Förändringen i nettokostnader mellan 2022 och 2023 beror till stor del på engångskostnader för systemimplementeringen som inte återfinns i 2023 års utfall. Minskade personalkostnader på grund av sjukskrivningar och vakanser har varit en faktor både 2022 och 2023, medan förväntningen från hösten 2023 var att hela personalstyrkan skulle vara åter i tjänst.

5. Riskhantering

5.1 Centrala funktioner

Typ av risk	Risk	Åtgärd	Bedömning	Uppföljning årsredovisning
Medarbetare	Att omställningsarbetet inte taktar med förväntad plan. Påverkar alla målområden. <i>Riskvärde 16 (Sannolikhet 4, Konsekvens 4)</i>	Aktiviteter i syfte att skapa delaktighet, gemensam helhetssyn och kartbild för prioriteringar. Synka budskap i/via centrala funktioners ledning. Förändringsledning för chefer.	Grön	Gemensam dag centrala funktioner, frukostmöten med olika teman, utbildning och konsultativt förhållningssätt samt utbildning för chefer i förändringsledning är genomförda.
Kvalitet	-			
Leverans	-			
Ekonomi	Sämre ekonomiska förutsättningar på grund av omvärldsläge.	Tillsammans fortsätta hålla i arbetet utifrån handlingsplaner.	Grön	Det ekonomiska resultatet för 2023 är grönt, men omställningen inför 2024 behöver fortsatta åtgärder då åtgärderna inte gett tillräcklig effekt under 2023.

5.2 Samhällsbyggnadskontoret

Typ av risk	Risk	Åtgärd	Bedömning	Uppföljning årsredovisning
Medarbetare	Utmaningar i arbetsplatskulturen av olika slag påverkar verksamheterna negativt. <i>Risikvärde 16 (Sannolikhets 4, Konsekvens 4)</i>	Värdegrundsarbete anpassat efter varje enhets behov.	Grön	Kontoret har fortsatt arbetet med ledarskapskultur som startade under förra året. Arbeta med tillitsbaserat ledarskap fortsätter och enhetsanpassade aktiviteter utifrån enheternas behov av utveckling i ledarskapsfrågor.
Omvärld	Kommunens begränsade markresurser samt stora beroende av regionen för arbetstillfällen, service och teknisk försörjning. <i>Risikvärde 15 (Sannolikhets 3, Konsekvens 5)</i>	Arbeta för en smart, samordnad och effektiv markanvändning i kommunen genom tydliga processer och beslut. Aktiv omvärldsbevakning och kunskapsinhämtning för att snabbt ställa om efter nya behov hos Tyresöborna (som resvanor, inköpsmönster, behov av arbetsplatser mm). Mer aktivt samarbete med regionens aktörer.	Grön	Kommunen är en aktiv part i både Södertörnssamverkan och regional samverkan. Arbete med markförsörjningsplan påbörjad under 2023, beräknas klar under 2024.
Finansiell	Verksamhetens ekonomi är sårbar och ibland oförutsägbar då den är beroende av många yttre faktorer som konjunktur, väderlek mm. <i>Risikvärde 16 (Sannolikhets 4, Konsekvens 4)</i>	En beredskap för snabb omställning genom regelbunden uppföljning och aktiv omvärldsbevakning .	Röd	Kontorets ekonomi påverkas starkt av ett osäkert omvärldsläge med hög inflation och höjda räntor. Kostnader för entreprenader ökar kraftigt såväl som kostnaderna för inköp av material och förbrukningsvaror. För att minska effekterna av

	<i>Risikvärde 20 (Sannolikhet 5, Konsekvens 4)</i>			<p>kostnadsökningarna ser kontoret kontinuerligt över effektiviseringsmöjligheter. Större delen av underskottet är investeringsrelaterad drift och händelser av engångskaraktär. Se mer info under avsnitt Ekonomi.</p>
--	--	--	--	---

6. Uppföljning av politiska uppdrag

Uppdrag	Vad ska vi uppnå med uppdraget?	Status	Kommentar	Bidrar till målområde (1-4)
Strategisk kompetensförsörjning	Kommunen ska ha bra arbetsvillkor i en bra arbetsmiljö och ha en plan för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal med rätt kompetens nu och i framtiden.	Grön	Löper enligt plan.	1
Ordning och reda i ekonomin	Kommunen ska ha förmågan att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar med bibehållen leveransförmåga, kvalitet och god arbetsmiljö. Arbetet med att effektivisera central förvaltning ska fortsätta för att säkerställa resurser till verksamheterna närmast invånarna.	Grön	En handlingsplan har tagits fram av kommunledningsgruppen. Effektiviseringar och justering av organisationen har genomförts	4
Minskade klimatutsläpp, stärkt park och naturmiljö Uppföljning klimatplan		Grön	Arbete med implementering av planen i kommunen har löpt på under året. Fokus var att få hela kommunorganisationen att vara medvetna om planen och hur verksamheterna kan bidra till måluppfyllelse. Verksamheten har förflyttats inom hållbarhetsarbetet till att det idag finns med i den löpande verksamheten. Exempel är att vi nyttjar massor från Strandallén i	4

			andra projekt för att minska transport-behov, i Njupkärrs skola ska återbruk analyseras, vi har ett samarbete med IVL om klimatberäkningar, träd flyttas inom projekt osv.	
Minskade klimatutsläpp, stärkt park och naturmiljö samt bostäder och hållbar infrastruktur i hela Tyresö Uppföljning trafikstrategi		Grön	Som en del i att implementera trafikstrategin har kontoret tydliggjort processen för hantering av trafiksäkerhetsfrågor i befintlig miljö. Beslut om investeringsmedel för åtgärder är taget. Beläggningsstudie för kommunhusparkeringen är genomförd och trafikanalyser pågår.	3,4
Minskade klimatutsläpp, stärkt park och naturmiljö Provtagning Drevviken		Grön	Fällningsåtgärder utförda under året i enlighet med tidplan. En tydlig mätbar förbättring som beror på fällningen är synlig i mätresultaten. Fällningen planeras att fortsätta under 2024	3, 4
Minskade klimatutsläpp, stärkt park och naturmiljö Provtagning Öringesjön		Gul	Flerårigt provtagningsprogram löper på och mätningar har utförts under 2023 enligt plan. Mätvärdet för 2023 ligger på låga värden. Konkreta åtgärder för rening av dagvatten är under utredning men inte helt klara.	3, 4
Wättingeströmmen, fritt fram Tyresån		Gul	Arbete pågår, planerad förändring i mycket viktig kulturmiljö har medfört att projektet dragit ut på	4

			tiden. Kulturinventering genomförd.	
Målområde			2023	
Övergripande uppdrag				
Att arbeta kommungemensamt				
Målområde medarbetare				
Strategisk kompetensförsörjning				
Målområde leverans				
Likvärdig förskola och skola				
Omsorg för äldre och funktionsnedsatta				
Socialt hållbart Tyresö för ökad trygghet				
En meningsfull vardag och fritid för alla				
Framtidens gymnasium och ökad sysselsättning				
Insatserna för särskilt utsatta grupper långt från arbetsmarknaden				
Bostäder och hållbar infrastruktur i hela Tyresö				
Målområde ekonomi och hållbarhet				
Ordning och reda i ekonomin				
Minskade klimatutsläpp, stärkt park- och naturmiljö				

7 Tillgänglighetsplan

Aktivitet	Kommentar	Bedömning
Arbeta för att sekreteraren för KFR får ett utökat samordnande ansvar i tillgänglighetsfrågor.	Sekreteraren för KFR har fått ett utökat samordnande ansvar.	Grön
Kommunens förvaltningar och kontor ska stärka sitt delaktighetsarbete (delaktighetsboosten).	Delaktighetsboosten är genomförd.	Grön
Tyresö kommun utformar och upprätthåller tillgängliga fysiska miljöer	KFR används som stöd och remissinstans vid ny- och ombyggnationer. Gång- och cykelbanor prioriteras för framkomlighet vid vinterväghållning.	Grön

8 Uppföljning av årshjul

Månad	Kommentar	Bedömning
Januari		Grön
Februari		Grön
Mars		Grön
April		Grön
Maj		Grön
Juni		Grön
Juli		Grön
Augusti		Grön
September		Grön
Oktober	Nämndplanen färdigställdes inte enligt plan, utan beslutades först i december.	Gul
November		Grön
December		Grön

Bilaga 1: Barnbokslut kommunstyrelseförvaltningen 2023

Tyresö kommuns förvaltningar styrs av lagar, regler och riktlinjer som säkrar att barnets bästa tas tillvara i verksamheterna. Kommunstyrelseförvaltningens barnbokslut lyfter fram några av de beslut och insatser som har påverkat barns livssituation i Tyresö kommun under 2023.

Barnbokslutet utgår från utifrån barnkonventionens fyra grundprinciper som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till icke-diskriminering (artikel 2), barnets rätt att få sitt bästa prövat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att komma till tals (artikel 12). Även barnets rätt till fritid, lek och rekreation (artikel 31) är relevant, särskilt för samhällsbyggnadskontoret. 2023 har aktiviteter främst skett inom områdena barnets rätt att få sitt bästa prövat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att komma till tals (artikel 12).

Uppgiften för kommunstyrelseförvaltningens staber och kontor är till stor del att ge stöd till kommunens förvaltningar. Det leder till att en stor del av arbetet sker i verksamheter kopplade till andra förvaltningar, men där kommunstyrelseförvaltningen bidrar till barnets bästa genom sitt stöd.

Barnets rätt att få sitt bästa prövat

Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för Tyresö kommuns *Riktlinje för barnets rättigheter* samt metoden för prövning av barnets bästa.

En stärkt samverkan mellan stödfunktionerna dataskydd, upphandling och IT- och digitaliseringsstaben har under året utvecklats. Samverkans syfte har varit att stärka förmågan att planera och prioritera ärenden, projekt och aktiviteter samt att stärka dataskydd-, informations- och IT-säkerhet i projekt- och upphandlingsprocesser för att möta verksamheter och medborgares behov av kvalitativa, rättssäkra och robusta tjänster och processer. Detta kan antas stärka möjligheterna till de registrerades rättigheter tillgodoses.

Det har även skett en rad olika kunskapshöjande insatser och åtgärder i kommunens olika förvaltningar. Exempelvis har en förvaltningsövergripande process för att säkerställa följsamhet till dataskyddsförordningens krav vid inköp av digitala tjänster och appar tagits fram. Sammantaget leder det till en kvalitetshöjning i de beslutsunderlag som ligger till grund för förvaltningens beslut samtidigt som spårbarhet genom dokumentation samt ökat skydd för barns integritet säkras.

Ett annat exempel är den rutin för kamerabevakning inomhus som togs fram och fattades beslut om under våren. Inför varje beslut om kamerabevakning ska en konsekvensbedömning i enlighet med artikel 35 i dataskyddsförordningen genomföras för att säkerställa de registrerades personliga integritet och grundläggande rättigheter. Som en effekt av det ansträngda samhällslagret vad gäller bland annat droghandel blir detta ett av verktygen för att öka tryggheten i samhället samtidigt som skyddet för den personliga integriteten för eleverna upprätthålls.

Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen, Polismyndigheten, Försvarmakten, sjukvården i Region Stockholm och räddningstjänsten genomfördes en övning i PDV (pågående dödligt våld) på Tyresö gymnasium, med syfte att träna tillsammans för att förfina den samverkan som i sådana här situationer kan vara livsviktig. Bland annat deltog säkerheten, måltidsenheten och kommunikationsstaben vid övningen.

Arbetet med anledning av det aktiverade våldsläget har genererat en handlingsplan i hur Tyresö agerar kopplat till det ökade våldet, och fokus har under hösten varit på åtgärder som förhindrar att barn och unga rekryteras in i kriminella gäng, både på kort och lång sikt. En informationskampanj, riktad mot barn och unga, vårdnadshavare samt andra i de ungas närhet, har rullats ut i olika kanaler under hösten, med syfte att öka kunskapen om hur rekryteringen går till och därmed minska risken för att det sker.

Barnets rätt att komma till tals

Under 2023 startades arbetet med kommungemensamma områden, ett nytt arbetssätt för att utveckla kommunens verksamheter tillsammans med Tyresöborna och över organisatoriska gränser. Ett av områdena handlar om: Hur kan kommunen göra så att alla unga får känna trygghet, meningsfullhet och kärlek? Här har flera aktiviteter genomförts för att ta reda på vad barn och unga tycker är viktigt på riktigt. Viktiga fokusområden är:

- Hur kan vi tillsammans skapa en skola där vi vill vara?
- Hur kan vi skapa förutsättningar för att unga och vuxna får mer tid tillsammans?
- Hur kan unga människor få – och ta – mer makt och inflytande i samhället.

Utifrån detta har ett arbete påbörjats för att i början av 2024 ingå samarbete med organisationen Youth 2030 Movement, som är en organisation som skapar sammanhang där unga gör sina röster hörda och får påverka. De hjälper beslutsfattare och myndigheter att öppna dörrar och ta vara på ungas kraft, engagemang och idéer.

I det kommungemensamma arbetet har konceptet ”hackaton” testats som en metod för inflytande och idégenerering av elever i årskurs sju och åtta på Dalskolan. Under två dagar deltog sammanlagt tvåhundra elever i ett hackaton för att hitta innovativa lösningar tillsammans med medarbetare och beslutsfattare från olika delar av kommunen. Syftet är att ungdomar på riktigt ska ha inflytande att påverka samhället och sitt eget liv. Eleverna diskuterade frågor som rörde deras vardag, såsom: Hur behöver schemat vara för att utgå från vad de unga behöver och Hur kan vi minska skolstress hos unga? Eftersom ungdomarna är de som är experter på att vara unga är det också de som bäst vet hur utmaningarna kan lösas. Alla idéer som tog fram under dagarna tas tillvara och de idéer som eleverna själva prioriterade fram som viktigast, lyfts till beslutsfattande inom kommunen att gå vidare med. Beslutsfattare och medarbetare från hela kommunen deltog, inklusive kommunstyrelseförvaltningen.

Måltidsenheten har under året arbetat med att involvera eleverna i kökens arbete genom att erbjuda praktik i köket eller matsalen på flera skolor. För att skapa en djupare förståelse för hur eleverna uppfattar måltidsupplevelsen har flera köksmästare även bjudit in eleverna till delaktighet i

fokusgrupper för att diskutera skolmaten. Under hösten har man infört verktyget GreatRate, en typ av mentometerstolpar som kan flyttas runt till olika matsalar för mätning av matgästernas nöjdhet i direkt anslutning till måltiden, för att ge eleverna ytterligare möjlighet att tycka till om måltiderna. Mätning av nöjdheten med GreatRate genomfördes i 11 skolor i 2-veckors perioder i slutet av höstterminen. Resultatet visar att 65,5 procent av eleverna är nöjda eller mycket nöjda med måltidsupplevelsen.

Ungdomar från Tyresös fritidsgårdar fick i uppdrag att, i samarbete med kommunikationsstaben, berätta om hur de tolkar kommunplanen för 2023 och vad de tyckte var viktiga medskick till beslutsfattarna i kommunen. De deltog även på en strategidag med politiken och på ett chefsforum under våren.

Samhällsbyggnadskontoret driver flera skolprojekt i vilka särskild hänsyn tagits till barnens utomhusmiljö. I planeringen av Bergfotens skola har det till exempel varit fokus på att tillgängliggöra skolområdets bergsområde och anpassning av lekplatsen. Kontoret har också varit delaktigt i arrangemang för trafiksäkerhet där barnfamiljer är huvudsaklig målgrupp. Förstudier för trafiksäkerhetsåtgärder har prioriterat åtgärder för säkra skolvägar.

Barnets rätt till fritid, lek och rekreation

Under 2023 har fokus legat på löpande förvaltning av lekplatserna, vilket innebär säkerhetsbesiktningar av samtliga 17 lekplatser inklusive Utforskarparken vid Örtstigen. Detta leder till att utrustning, sand och staket byts ut löpande under året för att säkerställa funktion och säkerhet.

Bilaga 2: Uppföljning av måltidspolicyn

Bedömningen är att kommunen i huvudsak uppnår de uppsatta målen i måltidspolicyn för 2023, eller har en utvecklingstakt i linje med förväntan. Den samlade bedömningen är därför att måltidspolicyn uppfylls och bedöms som **GRÖN**.

Måltidspolicyn innehåller olika områden med uttalad ambitionsnivå för arbetet, utifrån utfallet inom dessa har den samlade bedömningen gjorts. Underlag för bedömning inom respektive område redogörs mer utförligt nedan.

Tyresö kommuns måltider har hög kvalitet (de är goda, säkra och näringsrika)

Den samlade bedömningen för denna grundprincip är att vi delvis uppnår de uppsatta målen för 2023. **GUL**

Skolmåltidernas näringsriktighet och variation har säkerställts genom att Livsmedelsverkets rekommenderade serveringsfrekvenser har efterföljts.

Matgästens nöjdhet har undersökts genom Elev- och föräldraenkäten, där den genomsnittliga nöjdheten var 44 procent. För att bättre undersöka nöjdheten, med en mätmetod i direkt anslutning till måltiden, som är mer användarvänlig för eleven samt ger ett stöd för undersökning av vilka faktorer som har störst påverkan på nöjdheten, har en ny metod för mätning införts under slutet av året och utgår från mentometerstolpar i skolrestaurangerna. Mätningen ger en direkt feedback och den visar ett bättre resultat jämfört med elev- och föräldraenkäten då den ger en nöjdhet på 65,6 procent. Mätningar med verktyget kommer att vara en integrerad del av det systematiska kvalitetsarbetet under minst fyra år framöver och med större förståelse för vilka aspekter av måltidsupplevelsen som har störst förbättringspotential samt utökad dialog med eleverna, förväntas nöjdheten hos eleverna öka kontinuerligt.

Tyresö kommuns måltider skapar en lustfylld stund och är integrerade i sitt sammanhang

Den samlade bedömningen för denna grundprincip är att vi uppnår de uppsatta målen för 2023. **GRÖN**

Skolelever i årskurs 8 har genom klimatrådet lyft önskemålet om större inflytande över måltiderna. Under året har Måltidsservice i samverkan med skola- och förskola säkerställt att dialog med eleverna genomförs regelbundet med olika metoder (matråd, skolråd, enkäter, praktikanter och fokusgrupper).

Tyresö kommuns måltider är hållbara

Den samlade bedömningen för denna grundprincip är att vi delvis uppnår de uppsatta målen för 2023. **GRÖN**

Andelen ekologiska livsmedel har sjunkit till 43 procent från 49 procent förra året, på grund av livsmedelsprisökningar. Målsättningen att nå 60 procent ekologiskt till 2030 är dock fortfarande trolig. Andelen kött och fågel med ursprung Sverige har ökat för varje år och ligger nu på 87 procent.

Dnr: 2024/KS 0108

Matsvinnet har mätts på alla enheter under en period på vårterminen och en period på höstterminen och når årets målsättning för svinn per portion.

Ett flertal förskolekök samt ett skolkök har identifierats med hög risk utifrån arbetsmiljösynpunkt och under året har måltidsservice samverkat med olika förvaltningar för att gemensamt planera åtgärder och delvis utfört åtgärder för en enhet.